

Hoe circulair kan metaal conservering zijn?

Als zorgzame vader probeer ik elke dag te genieten van mijn kinderen. Mijn vaderlijke ouderzin heeft de kasten gevuld met speelgoed en gezelschapsspelletjes. Ik vind het belangrijk de kinderen op te voeden als kinderen van de wereld die zich sociaal voelen en o.a. graag met familie en vrienden een gezellige avond willen beleven. Dus ja, ook wij hebben een Vier-op-een-rij, een Monopoly, een racebaan, meerdere Lego-blokkendozen, Matchbox autootjes, een trampoline, een opblaasbaas zwembad, en meerdere steps in huis gehaald. Om maar een paar dingen te noemen die onze kasten doen uitpuilen. Reikhalzend en tegelijkertijd ook met een enorme portie tegenzin kijken we elk seizoen uit naar de kalender van de rommelmarkten in eigen dorp. Dozen worden gevuld, prijsticketjes geschreven, dekentjes op de grond en de hele dag mensen zien voorbijkomen om de rommel van de ene zolder naar de andere te verleggen. Misschien doen we het gewoon voor de sfeer, voor de braadworst op de hoek van de straat, voor het gesprek met de vroege vogel die nerveus met een karretje van standje naar standje loopt om de volgende week de beste koop zelf aan te bieden op een andere rommelmarkt. Ik duffel me in mijn dikke trui en jas, een niet echt comfortabele en warme statische houding en vraag me de zin en onzin af van dit alles. Wat we hier aanbieden aan een gunstprijstje - want we willen er nu van af - hebben we ooit veel geld voor betaald. En dan denk ik aan de Great Pacific Trash Vortex: een drijvend afvalcontinent in de Stille Oceaan gevormd door troep van onze "beschaving". Hoeveel ruwe aardolie is nodig geweest om dit afvaleiland te vormen? Waar zijn we toch mee bezig? Willen we geen goede toekomst voor onze kinderen en voor deze planeet?

Jeroen, een veertiger uit het Leuvense heeft er iets op bedacht. Samen met een paar collega's ging hij "circulair" en richtte PuurPlezier op. Je neemt een abonnement op duurzaam speelgoed. Elke maand kan je het inruilen voor iets nieuws. Het speelgoed zelf is van uitstekende kwaliteit en gaat lang mee. Het wordt thuis afgeleverd. Het is een mooi voorbeeld van circulaire economie.

Kan dat ook in onze branche? Wat is nu precies die Circulaire Economie?

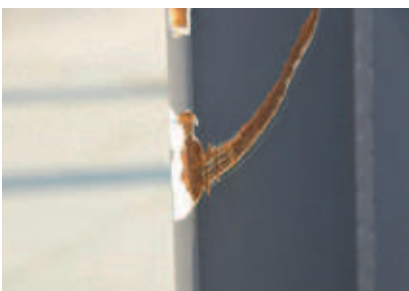
De producten die we vervaardigen en gebruiken hebben hun oorsprong in onze aardse reserves. Deze voorraden zijn niet onuitputtelijk en vaak onderhevig aan onvoorspelbare prijsschommelingen door speculaties en economische belangen van enkele grote multinationals. Zuinig omspringen met deze oergrondstoffen of gebruik maken van alternatieve hernieuwbare grondstoffen liggen aan de basis van circulaire economie. Is het product versleten of niet meer nodig, dan kan je gaan renoveren, herstellen of hergebruiken. Aha, tweedehands.be en de rommelmarkten komen toch weer van pas! Aangebrachte coatings hergebruiken op het einde van de levensduur zijn wellicht utopische ideeën. Er zit niet veel anders op dan de coating om te zetten in warmte tijdens het hersmelten van het oud ijzer. Het zal niet volstaan een Cradle-to-Cradle certificaat te verwerven voor de geleverde poedercoating. Misschien marketingwise een goed idee maar brengt dit zoden aan de dijk? Niet-schadelijke grondstoffen zo goed mogelijk inzetten en streven naar een zo lang mogelijke levensduur zijn de opdracht.

We hebben geluk!
Tegenwoordig zijn poedercoatings vrij van schadelijke stoffen en de over-

spray win je terug in de spuitinstallatie. De graad van terugwinning hangt sterk af van hoe de poedercoatingproducent de grondstoffen samenstelt en hoe de korrelgrootteverdeling van het poeder is, een intrinsieke waarde van het poeder dat vaak onderschat blijft! Met selectief afgemalen poeder kan je tot 100% van het poeder op de werkstukken aanbrengen, dus geen verlies. Bijna de helft, 49% om precies te zijn, van wat HaTwee op de markt brengt, wordt voor 100% gebruikt als metaalconservering, dus zonder afval. De graad van terugwinning d.m.v. cyclonen tijdens het applicatieproces is tot 6% hoger met dit geclassificeerd poeder. Jammer dat bijna geen enkele poederlakproducent zijn poeders selectief afmaakt want het zou het verbruik wereldwijd van poedercoating aanzienlijk doen verlagen voor de applicateurs.

Lineaire economie is een bedreiging voor onze sector!

Tijdens uitstapjes of citytrips heb ik wel altijd een fototoestel bij de hand. Ik voel me een ramptoerist en vakidoot tegelijkertijd! Gepoedercoate stukken vallen me steeds op en vooral als het toegepaste coatingsysteem niet in overeenstemming is met de toepassing. U herkent het beslist: geperforeerde platen in fraaie poorten die kort na installatie beginnen te roesten op de boordjes, alu-plooiwerk wat niet de UV-weerstand heeft van de rest van de aluminium profielen van het raam, tweelaagsystemen waarbij de topcoat onthecht van de primer of het weglaten van de kathodische bescherming (galvanisatie of metallisatie, ...). Regelmatig zie ik onthechting van poedercoating op verzinkt staal, terwijl dit helemaal geen probleem hoeft te zijn met een adequate voorbehandeling. Ik zie zelfs gepoedercoate naambordjes

van poederlakkerijen helemaal afgetrokken van de zon! Waar gaat dit naartoe?

De doorsnee-applicateur bekommert zich misschien niet zo om het decoratieve aspect of de anti-corrosie-eigenschappen gedurende de levensduur van het gelakte product omwille van de korte-termijn politiek. We zouden met zijn allen toch beter ons best doen om goed lakwerk in de markt te zetten zodat de branche hierdoor gepromoot wordt. Laat ons samen zorgen voor elkaar!

Kapers op de kust bieden kansen!

Prijsdruk en gebrekkige kennis door opdrachtgevers leiden maar al te vaak tot low budget coatings en verkeerde systeemkeuzes. Onze eindklanten hebben nog andere alternatieven en die kunnen een secundaire bedreiging zijn.

- Tijdens het maken van mijn digitale kiekjes heb ik PVC-profielen gezien die een betere UV weerstand hebben. Gelukkig voor onze sector dat PVC-profielen niet zo sterk zijn als de slanke aluprofielen waardoor ze voor het grote werk minder worden gekozen.
- Anodisatie van aluminium is een goed en mooi alternatief voor aluminium profielen. Er is zelden last van corrosie of van kleur- en glansvariaties. De talrijke mogelijkheden aan kleuren effecten en glansgraden geven poedercoating een voor-sprong.
- Een mogelijke bedreiging is het galvaniseren. Een klassiek laag zink is zo'n 60 micron dik. De consumptie door oxidatie is laag waardoor er gemakkelijk gesproken kan worden van tientallen jaren levensduur van de stukken, afhankelijk waar ze worden opgesteld. Duplex-systemen (verzinkt staal + organische coating) zullen eerder onderhoud vergen dan ongecoate gegalvaniseerde stukken omdat we graag kleur en glans intact willen houden. Eventuele lakbeschadigingen worden ook best geretoucheerd om de levensduur te waarborgen. Op 28 mei 2015 was ik op de Dag van Thermisch Verzinken bij in het Eye in Amsterdam en daar waren architecten verrassend voorstander van ongecoat verzinkt

staal. Ze pleiten ook een voordeel bij recycling na einde levensduur. Verf of poedercoating wordt niet gerecycled. Zink, staal, beton en hout daarentegen wel en daar vallen de ecologische bouwers voor. Op LinkedIn passeerde vorige week een interview met Theo Henckens waarin geschreven werd dat er nog maar voor 47 jaar zink voor handen zou zijn. Dat is ongeveer de levensduur van wat op vandaag verzinkt wordt. Je zou kunnen stellen dat de stukken die vandaag verzinkt worden dat voor het laatst meemaken. Het artikel sprak over ontginning van zink op economisch haalbare wijze. Ook hier weer een kans voor de poedercoaters. Bescherm je de verzinkte stalen objecten met een coating, dan zal het zink niet opgeconsumeerd zijn en na einde van de levensduur wel gerecycled kunnen worden. Zou men niet beter gecoat lakwerk (duplex) promoten ter bescherming van onze toekomst?

- Tenslotte is er ook nog de natlak. Zware en/of grote stukken krijgen bij voorkeur natlak ter bescherming omwille van de stookkosten om het stuk te verwarmen bij poedercoaten. Maar het gebruik van solventhoudende verven kan ook een stevige carbon-footprint achterlaten.

Coatings uit plantjes! Energie tappen van de zon!

Naast de zeldzame metalen slinken de olievoorraden ook. Straks hebben we misschien ook geen olie meer om metalen te conserveren met verf of poedercoating. Er zijn al heel wat rekenmodellen opgesteld om te voorspellen wanneer we zonder zullen zitten. Dat is een mooie kans voor de sector! ST Powder Coatings heeft een receptuur klaar waarbij coatings gemaakt worden met grondstoffen die niet uit olie zijn ontgonnen. Veelbelovend, en nog wat werk aan de winkel op vlak van Reach-coderingen. Het worden beslist de coatings van de toekomst. Coatings uit plantjes!

De wereldwijde afspraken om de CO₂ uitstoot terug te dringen en de strijd tegen kernenergie, geven een boost aan groene energie. Onshore en offshore windmolenparken, fotovoltaïsche dorpen zijn nieuwe markten voor de poedercoat-industrie en wer-

ken mee aan een circulaire economie. Duurzaam opwekken van duurzame energie! Wij kunnen ervoor zorgen dat die installaties een lange levensduur hebben door de juiste coatingsystemen in te zetten. Periodieke inspecties en onderhoud staan garant voor een goed rendement. En het is ook circulair verantwoord!

Garanties voor een duurzame toekomst

HaTwee streeft ernaar om zo weinig mogelijk coating in te zetten voor een zo lang mogelijke bescherming. Kleinverpakkingen, snel maatwerk, beheerste productkwaliteit en poeders met verminderd aandeel fijne deeltjes zorgen voor ervoor dat je met minder meer lakwerk kunt uitvoeren. Laten we met zijn allen deskundigheid en duurzaamheid laten overheersen op de korte-termijn-geld-verdien-politiek. De prijsdruk op de markt en de drang om productiecapaciteit vol te pompen, zijn vaak niet toekomstgericht. We kunnen onze kinderen een leefbare toekomst geven door de kaart van "circulair" te trekken. Bestelteksten, praktijkrichtlijnen en specificaties van kwaliteitslabels leren ons hoe we het geschikte coatingsysteem kiezen in functie van de toepassing. Wie denkt te kunnen toveren zal van een koude rommelmarkt terug thuis komen. De principes die ik van mijn chef Paul Callewaert heb geleerd 28 jaar geleden blijven op vandaag nog steeds overeind. Onze CEO prentte me toen al de Wet van Murphy in met "Wat Kan Zal". Dagelijks hieraan werken is mijn garantie voor de toekomst van onze kinderen.

Voor meer informatie:

HaTwee
Hans Hooyberg